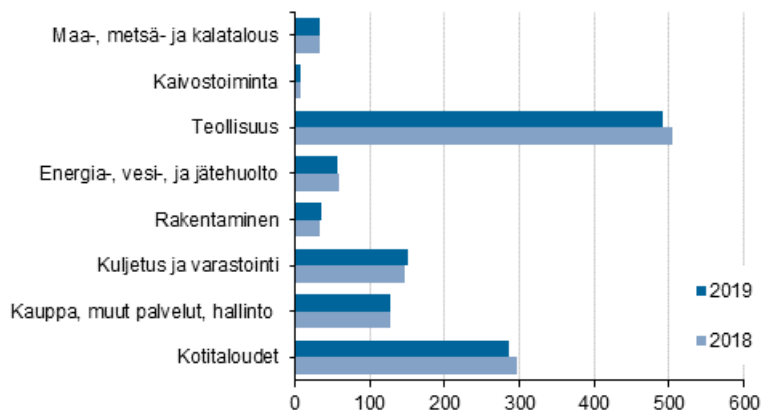

Energiatilinpito 2019

Teollisuuden ja kotitalouksien energiankäyttö laski vuonna 2019

Suomalaisten käyttämien energiatuotteiden loppukäyttö Suomessa ja ulkomailla laski 1,6 prosenttia edellisvuotisesta ollen 1 192 petajoulea vuonna 2019. Merkittävintä lasku oli kotitalouksilla ja teollisuudella, joissa energian loppukäyttö oli 3 prosenttia alhaisempi edellisvuotisesta. Kotitaloudet käyttivät energiaa 286 petajoulea, mikä vastasi neljäsosaa koko loppukäytöstä. Teollisuuden osuus energian loppukäytöstä oli noin 40 prosenttia. Palvelualat käyttivät energiasta vajaan neljänneksen, suurimpana kuluttujana kuljetuksen ja varastoinnin toimiala.

Energian loppukäyttö toimialoittain 2018 ja 2019, petajoulea

Polttoaineiden osalta laskua näkyi erityisesti kivihiilen käytössä, jonka käyttö energian tuotannossa laski 22 prosenttia viimevuotisesta. Myös turpeen käyttö laski edellisvuodesta 8 prosenttia. Fossiilisten polttoaineiden käytön lasku ei kuitenkaan näkynyt kokonaan alhaisempana energiankäyttönä, sillä osa siitä korvattiin uusiutuvalla energialla. Puupolttoaineiden käyttö kasvoi prosentin edellisvuodesta.

Kotitalouksilla energian loppukäyttö laski 3,3 prosenttia, mikä näkyi erityisesti liikennepolttoaineiden sekä sähkön ja lämmön käytön vähentymisenä. Myös puun käyttö oli kotitalouksilla viimevuotista alhaisemmalla tasolla. Muutosta osittain selittää lämpimämpi vuosi, joka vähensi lämmityksen tarvetta.

Teollisuudessa energian loppukäyttö laski 2,7 prosenttia, mikä näkyi hiilen ja hiilituotteiden käytön vähenemisenä metallien jalostuksen toimialalla. Palvelualoilla energian loppukäyttö sen sijaan kasvoi 1,3 prosenttia edellisvuodesta. Kasvua oli erityisesti kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla, jossa liikenteessä käytettävien polttoaineiden käyttö kasvoi 3,2 prosenttia viimevuotisesta.

Sähkön käyttö laski 1,7 prosenttia edellisvuodesta 318 petajouleen. Teollisuuden sähkön käyttö oli 1,5 prosenttia alhaisempia kuin vuonna 2018. Teollisuudessa käytettiin 43 prosenttia kaikesta kulutetusta sähköstä. Myös palvelualoilla sähkön kulutus laski 1,6 prosenttia viimevuotisesta.

Energiatuotteiden käyttö toimialoittain 2019, TJ

	Kivihiili- ja turvetuotteet	Öljytuotteet	Bioperäiset polttoaineet	Muut polttoaineet (ml. jätteet)	Sähkö	Lämpö	Yhteensä
Maa-, metsä-, ja kalatalous	2 111	18 602	7 545	47	5 312	592	34 209
Kaivostoiminta ja louhinta	.	2 176	83	3	5 188	196	7 646
Metsäteollisuus	7 855	5 539	174 414	187 306	68 312	20 697	464 123
Öljynjalostus ja kemikaalien valmistus	37 695	213 746	19 835	572 487	25 059	17 908	886 730
Muu teollisuus	46 236	9 573	991	10 268	45 039	19 047	131 154
Energiahuolto	103 465	11 350	147 363	322 541	19 519	37 941	642 179
Vesi- ja jätehuolto	3	34	107	30	1 737	99	2 010
Rakentaminen	.	32 670	1 439	1	1 761	.	35 871
Kuljetus ja varastointi	4	135 167	8 539	368	5 774	1 812	151 664
Kauppa, muut palvelut, hallinto	94	18 239	5 213	1 056	59 137	43 401	127 140
Kotitaloudet	157	78 659	57 648	1 551	81 408	66 751	286 174
YHTEENSÄ	197 620	525 755	423 177	1 095 658	318 246	208 444	2 768 900

Energiatilinpito kuuluu Euroopan Unionin Ympäristötilinpidon tilastoasetuksen 2. vaiheeseen, joka tuli lainvoimaiseksi kesäkuussa 2014 ((EU) N:o 538/2014). Asetus velvoittaa jäsenmaita tilastoimaan ja raportoimaan Energiatilinpidon vuosittain.

Ympäristötilinpidon tavoitteena on ympäristön ja talouden vuorovaikutuksen tilastollinen kuvaus, joka noudattaa pääosin kansantalouden tilinpidon peruskäsitteistöä ja luokituksia (EKT2010). Energiatilinpito-tilastossa energian käyttö ja tarjonta esitetään kansantalouden tilinpidossa käytettävän toimialajaon ja kotipaikkaperiaatteen mukaisesti. Näin tilaston tiedot voidaan yhdistää erilaisiin kansantalouden tilinpidon rahamääräisiin muuttujiin kuten kokonaistuotantoon ja arvonlisäykseen. Energiatilinpidon tiedot energian tarjonnasta ja käytöstä ovat yhdistettävissä myös Ympäristöverot- ja Ilmapäästöt toimialoittain -tilastojen tietoihin.

Muista energiatilastoista poiketen Energiatilinpito sisältää kansantalouden tilinpidon kehikon mukaisesti myös suomalaisten energian tarjonnan ja käytön ulkomailla. Vastaavasti Energiatilinpidosta vähennetään ulkomaalaisten energian käyttö ja tarjonta Suomen alueella. Kansantalouden tilinpidosta poiketen ympäristötilinpidon fyysisiä virtoja kuvaavissa tilastoissa, ml. Energiatilinpito, ei kuitenkaan huomioida globaalia valmistuttamista ja välityskauppaa.

Sisällys

Laatuseloste: Energiatilinpito.....	4
-------------------------------------	---

Laatuseloste: Energiatilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Energiatilinpito -tilasto sisältää vuosittaisen energian tarjonnan ja käytön kansantaloudessa ja talouden ja ympäristön välillä. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon ja toiminnan tarpeisiin.

Energiatilinpidossa energian tarjonta ja käyttö esitetään kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukkoissa käytettävän TOL2008 (NACE Rev. 2)-toimialaluokituksen mukaisesti (64 toimialaa). Lisäksi kotitaloudet määritellään EKT2010-järjestelmään perustuvan Sektoriluokitus 2012 mukaisesti. Luonnon energiapanokset, energiatuotteet ja energiahäviöt (yhteensä 31 kpl) esitetään EU-asetuksen PEFA-luokituksen mukaisesti.

Tilastossa ovat mukana luonnosta peräisin olevien energiapanosten sekä energiatuotteiden ja energiahäviöiden tarjonta ja käyttö. Tarjontataulukossa kuvataan energiapanosten ja energiatuotteiden tuotantoa ympäristössä ja eri toimialoilla sekä niiden tuontia ja tuotannosta syntyneitä energiahäviöitä. Käyttötaulukossa kuvataan energiapanosten ja -tuotteiden käyttöä eri toimialoilla ja kotitalouksissa sekä niiden vientiä ja energiahäviöiden palautumista takaisin ympäristöön. Tarjonta- ja käyttötaulukkoissa on esitetty myös energiatuotteiden ja -häviöiden varastoituminen.

Euroopan Unionin asetus (N:o 538/2014) velvoittaa jäsenmaita tilastoimaan ja raportoimaan energiatilinpidon vuosittain.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Energiatilinpidon laadinnan lähtökohtana ovat energiatilastot ja niiden lähdeaineistot. Energiatilastoista saadaan muun muassa teollisuuden energiankäyttöä, sähkön ja lämmön tuotantoa, energian tuontia ja vientiä sekä asumiseen ja liikenteeseen käytettyä energiaa koskevat tiedot.

Toimialoittaisten energian tarjonta- ja käyttötietojen laskennassa käytetään lähdeaineistoina kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukkoita ja ilmapäästöt toimialoittain -tilaston laskelmia.

3. Tietojen luotettavuus ja tarkkuus

Tilasto kuvaa parhaan nykytietämyksen valossa energian tarjontaa ja käyttöä niillä rajauksilla ja määrittelyillä, joista on sovittu EU:n ympäristötilinpitoasetuksessa, ja joita täydennetään EU:n tilastovirasto Eurostatin käsikirjassa 'Physical Energy Flow Accounts Manual'.

Tilasto kootaan muiden tilastojen keräämistä tiedoista. Keskeisenä luotettavuus- ja epävarmuustekijänä on tämän tilaston lähteenä olevien tilastojen tuotannon toimivuus.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkistetaan ja raportoidaan vuosittain lokakuun alkuun mennessä EU:n tilastovirasto Eurostatille, 21 kuukautta tilastovuoden päättymisestä. Tiedot julkaistaan vuositasolla ja ne ovat vuodesta 2011 lähtien. Viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja aiempien vuosien tiedot lopullisia.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan vuosittain Tilastokeskuksen internet-palvelussa lokakuun alussa. Tilastosivuja täydentää Ympäristötilinpito -teemasivusto.

Energiatilinpidon ja energiatilastojen tietoja vertailtaessa on huomioitava seuraavat erot ja yhtäläisyydet:

Energiatilastoissa tilastoidaan toimintaa Suomen rajojen sisäpuolella toimijan kansallisuudesta riippumatta (alueperiaate). Ympäristötilinpitoasetuksen mukaisesti energiatilinpito noudattaa kansantalouden tilinpidon kotipaikkaperiaatetta, joten se sisältää myös Suomen kansalaisten liikennepolttoaineiden kulutuksen

ulkomailla. Ulkomaiden kansalaisten liikennepolttoaineiden kulutus Suomen alueella taas ei ole mukana energiatilinpidoissa.

Energiatilinpidoissa käytettävä toimialaluokitus ja -jako poikkeavat energiatilastojen raportoinnissa käytettävästä sektorijaosta. Liikenteen määrittely vastaa kansantalouden tilinpidon menettelytapaa, jossa kotitalouksien liikenne on yksityistä kulutusta ja yritysliikenne jaetaan toimialoille. Energiatilastoissa ja kasvihuonekaasujen inventaariossa liikenne-sektori sisältää kaiken liikkumisen.

Energiatilinpito laajentaa energiatilastoja ympäristönäkökulmalla. Tilasto sisältää ympäristöstä peräisin olevat energiapanokset, joita ovat muun muassa turve ja biomassa, ja tuotannossa syntyneiden energiahäviöiden palautumisen takaisin ympäristöön.

Energiatilinpidon käsitteet ja määritelmät ovat samat kuin kansantalouden tilinpidoissa. Lisäksi energian tarjonta- ja käyttötaulukoiden toimialaluokitus on yhtenevä rahamääräisten tarjonta- ja käyttötaulukoiden toimialaluokituksen kanssa. Näin energiatilinpidon tiedot on mahdollista yhdistää erilaisiin kansantalouden tilinpidon rahamääräisiin muuttujiin kuten kokonaistuotantoon ja arvonlisäykseen.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston aikasarjan vuodet ovat keskenään vertailukelpoiset. EU-maiden tiedot tilastovuodesta 2014 alkaen ovat suoraan vertailukelpoisia.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuosittain raportoitavat tiedot kattavat EU:n ympäristötilinpitoasetuksen mukaisesti kansantalouden 64 toimialaa (TOL2008/NACE Rev.2), kotitaloudet, varastot, tuonnin ja viennin sekä ympäristön. Tilastoa päivitettäessä otetaan huomioon kansantalouden tilinpidoissa, kasvihuonekaasuinventaariossa ja energiatilastoissa tapahtuneet päivitykset.

Lisätietoja

Juuso Peltola 029 551 2330

Vastaava osastopäällikkö:

Katri Kaaja

ymparistotilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Energiatilinpito 2019, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute